

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı 30

25 -31 Ocak 2021

Derleyen: Pelin YÜCEL

1- XI JINPING'DEN SERBEST TİCARET ÇAĞRISI

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, küresel salgın nedeniyle dijital ortamda düzenlenen Davos Zirvesi'nde yaptığı konuşmada uluslararası sistemde birtakım ittifaklar yoluyla ayırıcı uygulamalara gidilmesi ve serbest ticareti engelleyen kurallar konulması durumunda yeni bir Soğuk Savaş'ın başlayabileceği uyarısı yaptı. ABD'nin yeni başkanı Joe Biden'ın Çin'e karşı küresel ittifakları canlandıracağı sinyalleri vermesinin hemen ardından Jinping'in yaptığı açıklamalar dikkat çekti. Çin Devlet Başkanı AB'ye de değinerek, küresel ekonominin güçlendirilmesi için G20'nin koordineli biçimde çalışmasını ve küresel ekonomiyle ilgili verilen kararlarda çok taraflılık prensibiyle hareket edilmesinin altını çizdi. Çin'in küresel iklim değışikliğiyle mücadele gibi konularda herkesin ortak iyiliği için üzerine düşeni yapmaya devam edeceğini belirten Jinping, insanlığa yönelik bir tehdit olduğunda gereken önlemlerin alınacağını da vurguladı.

Al Jazeera, 25 Ocak 2021

Al Jazeera, (25.01.2021) "China's Xi warns against 'new Cold War'", Erişim adresi:
<https://www.aljazeera.com/news/2021/1/25/chinas-xi-warns-against-new-cold-war-at-davos>

2- AB 2020'DE TARIMSAL GIDA ÜRÜNLERİNDE TİCARET FAZLASI VERMEYİ SÜRDÜRDÜ

Ocak-Ekim 2020 döneminde AB'nin tarımsal gıda üretiminde bir önceki yıla oranla %1.3'lük artışla 49.8 milyar avroluk ticaret fazlası gerçekleşti. Çin, Suudi Arabistan, İsviçre, Cezayir ve Fas, 27 üyeli AB'nin ticaret fazlası verdiği ölkeler oldu. Buna karşılık, AB'nin Birleşik Krallık ile gerçekleştirdiği tarımsal gıda ürünleri ticareti düşüş kaydederken, ABD ile ticaretinde de düşüşler görüldü. Singapur, Hong Kong, Ukrayna ve Hindistan'ın AB ile yaptığı tarımsal gıda ticaretinde de hem ithalat hem ihracat

alanında düşüş gözlemlendi. 2020’de tarımsal gıda ihracatındaki düşüşten en olumsuz etkilenen ürünler alkollü içkiler olurken, ihracatı en fazla artan ürünler arasında buğday, domuz eti, ayçiçeği yağı gibi ürünler bulunuyor. AB’nin Türkiye’den ithal ettiği fındık ve narenciye ürünlerinde de artış görüldü.

Avrupa Komisyonu, 25 Ocak 2021

European Commission, (25.01.2021) “EU agri-food trade maintains stable growth during January-October 2020”, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/info/news/eu-agri-food-trade-maintains-stable-growth-during-january-october-2020-2021-jan-25_en

3- JAPONYA DIŞİŞLERİ BAKANI AB DIŞİŞLERİ BAKANLARI TOPLANTISINDA YER ALDI

Japonya Dışişleri Bakanı Toshimitsu Motegi, AB Dışişleri Bakanları toplantısına ilk defa katıldı. Çin’in Hint-Pasifik bölgesindeki ekonomik faaliyetleri ve Doğu Çin Denizi ile Güney Çin Denizi’ndeki güvenlik meseleleri hakkındaki görüşlerini bildiren Motegi, demokrasi ve insan hakları konularında yaşanan sorunların AB ile işbirliği halinde ele alınması gereken meseleler olduğunu vurguladı. Japon bakan Hint-Pasifik bölgesinde uluslararası toplumun prensiplerinin geçerli olduğu açık ve serbest bir vizyonu Japonya’nın desteklediğini sözlerine ekledi. AB’de Çin’in “Kuşak ve Yol Projesi” ile Avrupa’daki ekonomik etkisini arttırmasından endişe duyulurken, Japonya ile AB’nin Çin konusunda ortak görüşlere sahip olması ve Dışişleri Bakanları toplantısına Japon Dışişleri Bakanı’nın da davet edilmesi önemli bir gelişme olarak değerlendiriliyor.

Nippon Communications Foundation, 25 Ocak 2021

Nippon Communications Foundation, (25.01.2021) “Japan Foreign Chief Joins EU Foreign Ministers’ Meeting for 1st Time”, Erişim adresi: <https://www.nippon.com/en/news/yjj2021012500863/>

4- AB’DE AŞI TEDARİKİ SORUNLARINA ÇÖZÜM ARANIYOR

AB’nin toplam 2 milyar doz koronavirüs aşısı sipariş etmesine karşılık, son zamanlarda kıta genelinde aşı tedarikinde yaşanan sıkıntılar hem tepkilere hem de alternatif çözüm yolları hakkında çeşitli tartışmalara neden oldu. AstraZeneca firmasının AB’ye ilk çeyrek için planlanandan %60 daha az aşı göndereceğini bildirmesi AB yetkilileri tarafından tepkiyle karşılanırken, ödeme yapılan firmanın taahhütlerine bağlı kalması istendi ve bu durumun kabul edilemez olduğu vurgulandı. Firmanın Birleşik Krallık’a yeterli miktarda aşı tedarik edebiliyorken Avrupa’ya tedarik sorunlarını vurgulaması da soru işaretleri yarattı ve firmaların üçüncü ülkelere aşı göndermeden önce AB’yi bilgilendirmeleri istendi. Pfizer-Biontech firması da aşı tedarikinde üretimden kaynaklanan geçici bir gecikme yaşanacağını duyurmuştu.

İrlanda, Norveç, İsveç ve birçok doğu Avrupa ülkesinde de aşılama konusunda benzer sorunlar mevcut. İtalyan hükümeti, AstraZeneca ve Pfizer-Biontech firmalarına istenen dozda aşığı sağlamaları için dava açılacağını açıkladı. Avrupa Parlamentosu milletvekilleri de Komisyon ile firmalar arasında imzalanan sözleşmeleri inceliyor. Yaşanan krize bir çözüm yolu olarak, mümkün olduğu kadar çok sayıda üreticiyi aşı üretimine teşvik etmek ve üretimi gerçekleştiren firmalara ödeme yapmak

gösteriliyor. AP'nin Yeşiller Partisi'nden bir milletvekilinin gündeme getirdiği öneriye göre, söz konusu yöntem vatandaşların yararını gözetecek ve en azından AB'yle aşı anlaşması yapan firmaları taahhütlerini yerine getirmeleri konusunda zorlayacak.

Deutsche Welle, 26 Ocak 2021

Deutsche Welle News, (26.01.2021) "Coronavirus: Europe looks for a way out of vaccine fiasco", Erişim adresi: <https://www.dw.com/en/whats-happening-in-europe-with-covid-vaccination/a-56350322>

5- AB İLE BİRLEŞİK KRALLIK ARASINDA BÜYÜKELÇİ SORUNU

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasının ardından AB tarafından bu ülkeye atanan ilk AB büyükelçisine diğer büyükelçilere tanınan tam diplomatik statünün verilmesindeki gecikme AB'de tepkiyle karşılandı. Birlik Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell konuyla ilgili yaptığı açıklamada, Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasından hemen sonra gösterdiği bu tutumun iyi bir işaret olmadığını belirtti. Borrell, AB'nin 143 ülkede diplomatik temsilcisi bulunduğunu ve tüm ülkelerin, AB delegasyonlarını Viyana Konvansiyonu'nda diplomatlara tanınan ayrıcalıklarla eşit statüde tuttuğunu ifade etti. Yüksek Temsilci Birleşik Krallık'ın AB delegasyonuna diğer ülkelerden farklı bir muamele uygulamasını kabul etmeyeceklerini vurguladı. Birleşik Krallık'tan ise AB'nin bir ülke değil, uluslararası bir örgüt statüsünde olduğu ancak ülkedeki AB diplomatlarının gereken ayrıcalık ve bağımsızlıklara sahip olacağı açıklaması geldi.

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılışı 31 Aralık 2020'de sonuçlanmış; iki taraf arasında gelecekteki ilişkilerin nasıl olacağı konusunda bir anlaşma yapılmıştı. Ancak yapılan anlaşma dış politika, güvenlik ve savunma işbirliği konularını kapsamıyor.

Euronews, 26 Ocak 2021

Alice Tidey, (26.01.2021) "'Not a friendly signal': Brussels warns UK over downgrading EU ambassador status". Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/01/26/not-a-friendly-signal-brussels-warns-uk-over-downgrading-eu-ambassador-status>

6- AB'DEN ULUSLARARASI SOYKIRIM ANMA GÜNÜ MESAJLARI

Avrupa Komisyonu, AB Konseyi ve AB Dışişleri Yüksek Temsilcisi tarafından 27 Ocak Uluslararası Soykırım Anma Günü dolayısıyla mesajlar yayınlandı ve konuyla ilgili Avrupa genelinde araştırma ve eğitim faaliyetleri yürütüleceği açıklandı. AB Konseyi Başkanı Charles Michel Avrupa topraklarında yaşanan ve altı milyon insanın ölümüyle sonuçlanan soykırım trajedisinin daima hatırlanması gerektiğini belirterek, Avrupa'da günümüzde yükselişe geçen Yahudi düşmanlığına asla müsamaha gösterilmeyeceğini ifade etti. AB Dışişleri Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ise, aynı olayların bir daha asla yaşanmaması için doğru bilgiye ihtiyaç olduğunu ve AB'nin bu amaçla çok taraflı bir uluslararası sistemde BM (Birleşmiş Milletler) ile işbirliği yapacağını belirtti. Avrupa Komisyonu da yaptığı açıklamada, soykırımın unutulmaması ve Yahudi düşmanlığı ile ırkçılığın önlenmesi için AB'nin mali destek sağladığı bir araştırma ve eğitim kurumunun faaliyete geçtiğini duyurdu. Bu kurumun, yaşanan

trajediyi gelecek kuşakların bilmesi ve ırkçılığa karşı etkin bir mücadele sürdürülmesi için önemli bir işlevi olacağı düşünülüyor.

AB Konseyi, 27 Ocak 2021
Avrupa Komisyonu, 27 Ocak 2021
AB Dış Eylem Servisi, 26 Ocak 2021

Council of the European Union, (27.01.2021) "Message by President Charles Michel for the EJA International Holocaust Remembrance Day event". Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/01/27/message-by-president-charles-michel-for-the-eja-international-holocaust-remembrance-day-event/>

European Commission, (27.01.2021) "International Holocaust Remembrance Day: Renewed Commitment Through Innovation and Cooperation". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/info/news/international-holocaust-remembrance-day-renewed-commitment-through-innovation-and-cooperation-2021-jan-27_en

European Union External Action Service, (26.01.2021) "Holocaust Remembrance Day: Statement by High Representative/Vice-President Josep Borrell". Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/92076/holocaust-remembrance-day-statement-high-representativevice-president-josep-borrell_en

7- AB İLE BİRLEŞİK KRALLIK ARASINDA "AŞI SAVAŞLARI"

AstraZeneca firmasının AB'ye yılın ilk çeyreği için planlanandan daha az koronavirüs aşısı göndereceğini açıklaması ve sözleşme şartlarına göre aşı dağıtımının ilk olarak Birleşik Krallık'ta gerçekleşeceğini duyurması tarafları karşı karşıya getirdi. Avrupa Komisyonunun sağlık işlerinden sorumlu komiseri Stella Kyriakides, firmanın AB ve Birleşik Krallık vatandaşlarına eşit düzeyde ahlaki sorumluluğu olduğunu ve "ilk gelen, hizmetten önce yararlanır" anlayışını kabul etmediklerini belirtti. Almanya'daki Hıristiyan Demokrat Partisinden bir milletvekili, kıtada Avrupa mali kaynaklarıyla üretilen aşılardan öncelikle Birleşik Krallık'ta yaşayanların yararlanmasına müsaade etmeyeceklerini ve bu durumda AB'nin daha radikal önlemler düşüneceğini belirterek, bunun sonucunun ticaret savaşlarına kadar gidebileceğini söyledi. Birleşik Krallık Başbakanı Boris Johnson ise "Britanya kendi planını uygulamaya koymak yerine, AB'nin aşılama programına bağlı kalmış olsaydı çok yazık olurdu" ifadelerini kullandı. Tartışmaların odağındaki AstraZeneca firması, Birleşik Krallık'ın AB'den üç ay önce kendileriyle sözleşme imzaladığını belirterek, Belçika'daki üretim tesisinden kaynaklanan sorunları gerekçe gösterdi. Firma yetkilisi bununla birlikte sorunun çözümü için AB ile yapıcı diyalog içinde olduklarını vurguladı. AB ise AstraZeneca'nın Avrupa'da ürettiği aşıları Birleşik Krallık'a gönderdiği iddialarını ve gümrük kayıtlarını inceliyor. Şimdiye kadar AB'de nüfusun %2'lik bir kısmına aşı yapılırken, Birleşik Krallık nüfusunun %10'undan fazlası aşı hizmetinden yararlandı.

The Guardian, 27 Ocak 2021

Daniel Boffey, Dan Sabbagh, (27.01.2021) "Britain and EU clash over claims to UK-produced Covid vaccine", The Guardian. Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/world/2021/jan/27/eu-covid-vaccine-row-astrazeneca-european-commission>

8- AB'DEN ABD'YE "TARİFELERİ KALDIRALIM" ÇAĞRISI

AB'nin ABD büyükelçisi Stavros Lambrinidis, Biden yönetimine alüminyum ile çeliğe uygulanan gümrük tarifelerini karşılıklı olarak kaldırma ve uçak sübvansiyonları konusundaki anlaşmazlığı çözüme çağrısı yaptı. Lambrinidis, ABD'nin çelik ve alüminyumdaki tarifeleri kaldırması halinde AB'nin de aynı adımı atacağını ve bunun iki tarafın ekonomisine büyük katkı yapacağını belirtti. Ayrıca Avrupalı uçak imalatçısı Airbus ile ABD'nin uçak imalatçısı Boeing'e uygulanan tarifelerin de en az altı aylık bir süre boyunca dondurulması ve sorunun çözümü için birlikte çalışılması gerektiğini vurguladı. Çin'in %100 devlet sübvansiyonlu uçak üretimi aşamasında olduğunu ifade eden Lambrinidis, bunun gerçek bir stratejik tehlike olduğunu söyledi. AB'nin amacının kesinlikle bir Avrupa kalesi inşa etmek olmadığını belirten Büyükelçi, transatlantik ilişkileri güçlendirerek, pek çok küresel meselenin ele alınmasında ABD yönetimiyle ve çok taraflılık temelinde çalışmak istediklerini de dile getirdi.

Reuters, 27 Ocak 2021

Reuters, (27.01.2021) "UPDATE 1-EU envoy urges Biden to remove aluminum tariffs, settle aircraft subsidy dispute". Erişim adresi: <https://www.reuters.com/article/usa-trade-eu/update-1-eu-envoy-urges-biden-to-remove-aluminum-tariffs-settle-aircraft-subsidy-dispute-idUSL1N2K21PE>

9- KOMİSYONDAN AB-ÇİN YATIRIM ANLAŞMASI SAVUNMASI

Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürü Sabine Weyand, Avrupa Parlamentosunun AB-Çin Yatırım Anlaşması ile Çin'deki insan hakları uygulamaları konusunda taviz verildiği yönündeki eleştirilerini yanıtladı. Weyand anlaşmayı savunarak Çin pazarının Avrupalı şirketlere açılması açısından önemini vurguladı. Bu anlaşmanın alternatifinin olmadığını belirten Weyand, AB olarak yapabileceklerinin en iyisini yaptıklarını ve Çin'i mucizevi bir biçimde liberal demokrasi ile açık pazar ekonomisine geçirmenin gerçekçi olmadığını ifade etti. Çin'in anlaşmadaki ilkelere bağlı kalma yükümlülüğü olduğunu ve ülkede zorla çalıştırmanın yasaklanacağı konusunda taahhüt altına girdiğini söyleyen Weyand, yapılması gerekenin anlaşmayı iyi değerlendirerek Çin'le işbirliğine gidilmesi olduğunu belirtti.

Euractiv, 28 Ocak 2021

Euractiv, (28.01.2021) "European Commission defends China trade deal after MEP warning". Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/eu-china/news/european-commission-defends-china-trade-deal-after-mep-warning/>

10- AVRUPALI LİDERLER: DAHA KONTROLLÜ BİR SOSYAL MEDYA GEREKİYOR

Bu yıl dijital ortamda düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu'nda konuşan Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen; sosyal medya şirketlerinin demokrasi, güvenlik ve bilgi kalitesi üzerinde büyük etkileri olduğunu belirterek, yaptıklarının sorumluluğunu üstlenmelerini ve kontrolsüz bir hale gelmelerinin önlenmesi gerektiğini vurguladı. Almanya Başbakanı Angela Merkel de yaptığı

konuşmada, dijital rekabetin küresel seviyede geliştirilmesi ve tekelleşmenin engellenmesi üzerinde durdu. Merkel bu bağlamda teknoloji şirketlerinin asgari oranda vergilendirilmesine yönelik olarak AB ile ABD arasında gerçekleştirilecek bir iş birliğinin faydalı olacağına inanıyor. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ise, yeni teknolojilerin küresel problemlerin çözümünde çok önemli katkıları bulunmakla beraber, aynı zamanda eşitsizlik ve siyasi sorunlara da sebep olabileceğini ifade etti. Macron ABD toplumunda son dönemde yaşanan kutuplaşmayı, sosyal ağların yaratabileceği toplumsal huzursuzluklara örnek gösterdi.

DPA, 28 Ocak 2021

Deutsche-Press-Agentur, (28.01.2021) "EU chief calls on US to help rein in social media giants". Erişim adresi: <https://www.ednh.news/eu-chief-calls-on-us-to-help-rein-in-social-media-giants/>

11- BREXIT KAYNAKLI BÜROKRASİ YİYECEK İSRAFINA NEDEN OLUYOR

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasının ardından ülke sınırlarındaki bürokratik gecikmeler gıda maddelerinin çöpe atılmasına sebep oluyor. İngiliz hükümetinin tahminlerine göre, önümüzdeki altı ayda bürokratik sebeplerle oluşacak yiyecek israfı 142000 tonu bulabilir. İngiliz gıda ihracatçıları, hükümetin konuyla ilgili beceriksiz tutumunun bedelini ödediğini belirterek, yiyecek endüstrisinin zararlarının karşılanmasını istiyor. Brexit nedeniyle sınır kapılarında ortaya çıkan yeni bürokratik işlemler Brexit öncesi tek pazar koşullarında yaşanmayan gecikmelere neden olurken, raf ömrü kısa olan yiyecek ve içecek maddeleri bozularak kullanılmaz hale geliyor. Birleşik Krallık yetkililerinden sorunun çözümü için birtakım önlemler alındığı bildirildi. Fransa ve Almanya'dan Birleşik Krallık'a yapılan sevkiyatlarda da -söz konusu bürokratik zorluklar nedeniyle- Brexit öncesi döneme göre %50'lik bir azalma gerçekleşti.

The Independent, 29 Ocak 2021

Jon Stone, (29.01.2021) "Brexit border delays could see 142,000 tonnes of food wasted in six months, government estimates", The Independent. Erişim adresi: <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/brexit-border-food-waste-fish-seafood-meat-b1794364.html>

12- 2020 YILI AB'YE SİĞİNMA VE DÜZENSİZ GÖÇ İSTATİSTİKLERİ AÇIKLANDI

Küresel salgının etkisi altındaki 2020 yılının ilk 10 ayında AB'ye yapılan sığınma ve düzensiz sınır geçişleriyle ilgili istatistikler yayımlandı. AB'ye sığınma bir önceki yıla göre %33 düşüş kaydederken, düzensiz sınır geçişleri de son 6 yılın en düşük seviyesine geriledi. Bununla birlikte AB'nin bazı bölgelerine yapılan düzensiz göçlerde 2019 yılına göre artış kaydedildi. Türkiye üzerinden AB'ye gerçekleşen düzensiz sınır geçişleri %74 azalırken, İtalya-Malta (%154 artış) ve İspanya (%46 artış) salgının etkisine rağmen bir önceki yıla kıyasla daha fazla sayıda düzensiz göçmen kabul etti. AB'ye gelen düzensiz göçmen ve sığınmacıların kendi ülkelerindeki siyasal istikrarsızlık ya da çatışmalardan ziyade ekonomik sıkıntılar nedeniyle ülkelerini terk ettikleri de verilen bilgiler arasında yer alıyor.

Avrupa Komisyonu, 29 Ocak 2021

European Commission (29.01.2021), "Migration statistics update: the impact of COVID-19", Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_232

13- KUZZEY İRLANDA PROTOKOLÜ AB'NİN AŞI İHRACATI KARARINDAN ETKİLENMEYECEK

Avrupa Komisyonu, aşı ihracatındaki şeffaflık sorunuyla mücadele bağlamında söz konusu ihracatın üye devletlerin iznine tabi olmasına yönelik bir karar aldı. Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, aşı şirketlerinin sözleşmelerde belirtilen sorumlulukları doğrultusunda hareket etmeleri kaydıyla aşı ihracatında bir kısıtlama olmayacağını belirtti. Ancak herhangi bir kötüye kullanma durumundan etkilenmemek için AB'nin elindeki tüm olanakları kullanacağı da ifade edildi. AB'nin aşı ihracatının kısıtlanması konusundaki düzenlemeler Kuzey İrlanda yönetimi tarafından "düşmanca bir eylem" olarak nitelendiriliyor.

Avrupa Komisyonu, 29 Ocak 2021
France24, 30 Ocak 2021

European Commission, (29.01.2021) "Commission statement on the vaccine export authorisation scheme". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_314

France24, (30.01.2021) "EU backtracks over plan to limit Covid-19 vaccine exports to Northern Ireland". Erişim adresi: <https://www.france24.com/en/europe/20210130-eu-backtracks-over-plan-to-limit-covid-19-vaccine-exports-to-northern-ireland>

14- DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ: AB'NİN AŞI İHRACATINI KONTROL KARARI ENDİŞE VERİCİ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Başkan Yardımcısı Mariangela Simao, AB'de üretilen koronavirüs aşlarının ihracatının üye ülkeler tarafından kontrole tabi tutulmasına ilişkin kararı "üzücü" olarak nitelendirerek bu karar nedeniyle salgının sona erdirilmesinde gecikme yaşanacağını belirtti. DSÖ Başkanı Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus da geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada, aşılarla eşit erişim sağlanmaması halinde küresel salgının sonlandırılmasının mümkün olmayacağını ve bu yüzden ekonomik toparlanmanın da gecikeceğini belirtmişti. AB'den ise ihracatın yasaklanmadığı, sadece geçici bir düzenleme yapıldığı açıklaması geldi. Komisyon ayrıca AB vatandaşlarının sağlığı ve güvenliği için bu önlemlerin alınması gerektiğinin altını çizdi. Norveç ve İsviçre'nin de aralarında bulunduğu yakın komşu ülkeler ile Batı Balkanlar, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da İsrail'in de yer aldığı bazı ülkeler AB'nin aşı ihracatını kontrol kararından muaf tutulmuş durumdadır.

BBC News, 30 Ocak 2021

BBC News, (30.01.2021) "Coronavirus: WHO criticises EU over vaccine export controls". Erişim adresi: <https://www.bbc.com/news/world-europe-55860540>

15- BİRLEŞİK KRALLIK TRANS-PASİFİK ORTAKLIĞINA KATILMAK İSTİYOR

Birleşik Krallık, Pasifik bölgesinde bulunan 11 ülkenin üyesi olduğu Trans-Pasifik Ortaklığı'na (kısaca adıyla TPP11) katılmak için başvuruda bulunacak. Üyeliğin gerçekleşmesi durumunda TPP11 üyesi olan ülkelerle ticaretinde %95'e varan gümrük indirimlerinden yararlanacak olan Birleşik Krallık -Pasifik bölgesinde yer almamasına rağmen- hızlı gelişen ekonomilerle ticari ilişkilerini arttırmak istediği için bu oluşuma katılmayı arzu ediyor. Taraflar arasındaki ticaret 2019 yılında yaklaşık olarak 152 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş ve bu ticaretin dörtte birine yakını Japonya ile yapılmıştı. ABD ile Çin, TPP11 üyesi değiller -ABD'nin ortaklıktan çekilme kararı Trump döneminde alınmıştı.

Associated Press, 30 Ocak 2021

Pan Pylas, (31.01.2021) "UK readies application to join Pacific trade partnership", Associated Press. Erişim adresi: <https://abcnews.go.com/International/wireStory/uk-readies-application-join-pacific-trade-partnership-75585029>

16- BAĞIMSIZ İZLEME KURUMU BİRLEŞİK KRALLIK'TAKİ AB YURTTAŞLARININ İKAMET DURUMLARINI İNCELEYECEK

Birleşik Krallık Adalet Bakanlığı, ülkede yaşayan AB vatandaşlarının Brexit'in gerektirdiği yeni ikamet kayıt statüleri için yaptığı başvuruların Avrupa Birliği'nden çıkış anlaşmasına uygunluğunu denetleyecek bağımsız bir organ oluşturdu. Bağımsız İzleme Kurumu (Independent Monitoring Authority) adı verilen organ, AB vatandaşları dışında EFTA ülkeleri (İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) vatandaşlarının da başvurularını inceleyecek.

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ve küresel salgın, ülkede yerleşik Avrupa vatandaşlarının ikamet statüleri ve seyahat işlemleri üzerinde olumsuz etkilere yol açtı. Bu bağlamda hem Birleşik Krallık'ta hem de bu ülkenin egemenliğinde bulunan Cebelitarık'ta yaşayan Avrupa vatandaşlarının mesleki yeterliliklerinin tanınması, konut, sağlık, eğitim ve sosyal haklara erişimlerinin -AB topraklarında yaşayan Birleşik Krallık vatandaşlarına sağlanan haklarla eşit ölçüde- sağlanması büyük önem taşımakta. Londra'nın ikamet kayıt işlemlerinin tamamlanması için verdiği süre 30 Haziran'da doluyor. Aralık sonu itibarıyla gerçekleşen ikamet kaydı başvuru sayısı dört milyon seksen sekiz bin olarak açıklandı.

The Portugal News, 31 Ocak 2021

The Portugal News, (31.01.2021) "European citizen registrations in UK under investigation". Erişim adresi: <https://www.theportugalnews.com/news/2021-01-31/european-citizen-registrations-in-uk-under-investigation/58009>